

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

5^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 30 Οκτωβρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Μιχαήλ Οικονόμου Πρόεδρος-Εισηγητής, Σταυρούλα Κουρή, και Άννα Χριστοδουλάκου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 24.09.2020 προδικαστική προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Α.Ε.Π.Π. 1358/25.09.2020 της προσφεύγουσας Κοινοπραξίας με την επωνυμία «...» που εδρεύει στην οδό, «...», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της «...» (εφεξής αναθέτουσα αρχή), νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα επιδιώκει να ακυρωθεί άλλως τροποποιηθεί η υπ' αριθμόν 1085/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, Πρακτικό 38^ο/08.09.2020 της «...» να γίνει αποδεκτή η προσφορά της, να αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος και να της επιστραφεί το παράβολο.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε διαγωνιστική διαδικασία (Α/Α «...» Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) «ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΟΥ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΡΑΝΩΝ ΣΕ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ-ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ», εκτιμώμενης αξίας 564.516,13 ΕΥΡΩ (πλέον Φ.Π.Α 24%) με CPV: «...» που δημοσιεύτηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις «...» με «...».

2. Επειδή, για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής έχει κατατεθεί, πληρωθεί και δεσμευθεί το νόμιμο παράβολο κατά τις διατάξεις του άρθρου 363 παρ.1 και 2 του Ν. 4412/2016 και του άρθρου 5 παρ. 1 και 2 του

Αριθμός Απόφασης: 1454/2020

Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο αυτόματης δέσμευσης με κωδικό «...» ποσού 2.822,58 EUR, εξοφληθέν δυνάμει του από 24.09.2020 αποδεικτικού εξόφλησης της «...» και συνοδευόμενο με την εκτύπωση του παραβόλου με την ένδειξη δεσμευμένο της ΓΓΠΣ).

3. Επειδή, η προσφυγή έχει ασκηθεί με χρήση του τυποποιημένου εντύπου, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 2 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 8 παρ. 2 του ΠΔ 39/2017.

4. Επειδή, η προσφυγή ενόψει του αντικειμένου του διαγωνισμού, της συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 1 περ. α) του Π.Δ. 39/2017, καθώς και του χρόνου δημοσίευσης της Διακήρυξης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 περ. β), 61 παρ. 1, 376 και 379 παρ. 7 του Ν. 4412/2016, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016 και συνεπώς στην καθ' ύλην και κατά χρόνο αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π.

5. Επειδή, η προσφυγή έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, καθώς η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στους διαγωνιζόμενους μέσω της λειτουργίας της επικοινωνίας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. στις 15/09/2020, οπότε και έλαβε γνώση αυτής η προσφεύγουσα, όπως άλλωστε και η ίδια δηλώνει και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 24.09.2020 μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία», κοινοποιήθηκε, δε, με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην Α.Ε.Π.Π. από την προσφεύγουσα αυθημερόν.

6. Επειδή, με την υπ' αριθμόν 1085/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, Πρακτικό 38^ο/08.09.2020 της αναθέτουσας αρχής αποφασίστηκε η απόρριψη της προσφοράς της προσφεύγουσας, για τους λόγους που αναφέρονται στο με αριθμ. 2 πρακτικό της επιτροπής διαγωνισμού. Συγκεκριμένα, η επιτροπή διαγωνισμού έκρινε επί λέξει «*Η επιτροπή προχώρησε στον έλεγχο των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 και τη διακήρυξη του έργου (ΑΔΑΜ: «...»), λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπ' αριθμ. 884/2020 (Πρακτικό 32^ο/21.07.2020) της Οικονομικής Επιτροπής/ΠΚΜ (ΑΔΑ:64ΜΒ7ΛΛ-8Δ6) περί έγκρισης του πρακτικού διενέργειας*

δημοπρασίας του ανωτέρω έργου κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες, την 24/7/2020, και παρήλθε η προθεσμία για άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης της Ο.Ε. σύμφωνα με το άρθρο 4.3 της Διακήρυξης και σύμφωνα με το άρθρο 98 και 360 του Ν.4412/2016. Κατόπιν του ελέγχου των δικαιολογητικών και σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν.4412/2016, προέκυψε ότι από τις έξι υπεύθυνες δηλώσεις που κατατέθηκαν στο σύστημα (σε ένα αρχείο .pdf) οι πέντε είναι ανυπόγραφες ενώ μόνο η πρώτη σελίδα (πρώτη υπεύθυνη δήλωση) είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη. Οι πέντε αυτές δηλώσεις αυτές ήταν: 1."...α) δεν έχουν επιβληθεί σε βάρος της εταιρείας με την επωνυμία ... με Α.Φ.Μ. «...» της οποίας είμαι διαχειριστής και ομόρρυθμο μέλος ... έως και σήμερα α)τρεις (3) πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας ...ή β) δύο (2) πράξεις επιβολής προστίμου... β) δεν καθίσταται εφικτή η προσκόμιση Εργασιακών Σχέσεων” 2."...δεν συντρέχουν στο πρόσωπο μου οι οριζόμενοι στην παράγραφο Α4 το άρθρο 22 λόγοι αποκλεισμού...” 3."...Τα αντίγραφα των εγγράφων απόδειξης αποτελούν γνήσια αντίγραφα εκ των πρωτοτύπων που έχω στην κατοχή μου.” 4."... δηλώνω ότι δεν έχει εκδοθεί σε βάρος μου απόφαση αποκλεισμού σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4412/2016 5. "...δηλώνω ότι το ανεκτέλεστο μέρος των εργολαβικών συμβάσεων της ... δεν υπερβαίνει τα όρια...”. Επίσης και στα δικαιολογητικά που κατατέθηκαν στην υπηρεσία σε έντυπη μορφή οι συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις είναι ανυπόγραφες. Ως εκ τούτου, η επιτροπή δεν μπορεί να δεχθεί τις πέντε ανυπόγραφες υπεύθυνες δηλώσεις. Σύμφωνα με τα ανωτέρω και όπως ορίζει το άρθρο. 4.2 της διακήρυξης, η επιτροπή εισηγείται α) την απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας «...».

7. Επειδή, η προσφεύγουσα έχοντας υποβάλει προσφορά, στην, εν λόγω, διαγωνιστική διαδικασία, ευλόγως προσδοκά την ανάθεση της παρούσας σύμβασης και θεμελιώνει άμεσο, ενεστώς και προφανές, έννομο συμφέρον να ασκήσει την οικεία προδικαστική προσφυγή.

8. Επειδή, με το υπ’ αριθμ. πρωτ. «...» έγγραφό της, που διαβιβάστηκε στην Α.Ε.Π.Π. μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 02/10/2020, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε τις απόψεις της επί της υπό

εξέταση προσφυγής. Οι εν λόγω απόψεις κοινοποιήθηκαν στην προσφεύγουσα αυθημερόν μέσω της λειτουργίας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ.

9. Επειδή, στην παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: *«Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης. Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων. Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων...»*. Σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 53 του Ν. 4412/2016 2016 *«1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης...περιέχουν ιδίως:... ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων...ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς...»*. Στο άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι *«...2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες*

αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77...». Το δε άρθρο 96 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «...7. Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής». Περαιτέρω, το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016, με τίτλο «Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών (άρθρο 56 παρ. 3 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» αναφέρει τα κάτωθι: «1. Κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλεί εγγράφως τους προσφέροντες ή τους υποψηφίους να διευκρινίζουν ή να συμπληρώνουν τα έγγραφα ή δικαιολογητικά που έχουν υποβάλει, μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη από επτά (7) ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Οποιαδήποτε διευκρίνιση ή συμπλήρωση που υποβάλλεται από τους προσφέροντες ή υποψηφίους, χωρίς να έχει ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, δεν λαμβάνεται υπόψη. 2. Η πιο πάνω διευκρίνιση ή η συμπλήρωση αφορά μόνο τις ασάφειες, επουσιώδεις πλημμέλειες ή πρόδηλα τυπικά σφάλματα που επιδέχονται διόρθωση ή συμπλήρωση, ιδίως δε παράλειψη μονογραφών, διακεκομμένη αρίθμηση, ελαττώματα συσκευασίας και σήμανσης του φακέλου και των υποφακέλων των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής, λεκτικές και φραστικές αποκλίσεις των εγγράφων της προσφοράς από την ορολογία των εγγράφων της σύμβασης, που δεν επιφέρουν έννομες συνέπειες ως προς το περιεχόμενό τους, ελλείψεις ως προς τα νομιμοποιητικά στοιχεία, πλημμελής σήμανση αντιγράφων που εκδίδονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 4250/2014 (Α' 74),

μεταφράσεων και λοιπών πιστοποιητικών ή βεβαιώσεων, διαφοροποίηση της δομής των εγγράφων όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού, την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων...ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς...».

10. Επειδή, στο άρθρο 4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης ορίζεται ότι «α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών xvii από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόντα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης χβ) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή».

11. Επειδή, με τον μοναδικό λόγο της προσφυγής της η προσφεύγουσα προβάλλει, ότι «Η αναθέτουσα σφάλλει στον ισχυρισμό της ότι δεν είναι υπογεγραμμένες οι υπεύθυνες δηλώσεις σελίδες 2-7 και ο πίνακας ανεκτέλεστου σελίδες 8-9 του προσκομιζόμενου εγγράφου «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed», όπως αυτές υποβλήθηκαν από την «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ και προσκομίστηκαν εντύπως (αν και δεν χρειαζόταν σύμφωνα με το ν.4250/2014). Αν ίσχυαν οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας θα έπρεπε να μην έχει γίνει αποδεκτό, ούτε το προσκομιζόμενο «espd-response-v2 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)_signed», το οποίο είναι το προσκομιζόμενο ΤΕΥΔ κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής. Τα δύο έγγραφα «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_ signed» και «espd-RESPONSE -v2 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)_signed» (ΤΕΥΔ), έχουν την ίδια ακριβώς ψηφιακή υπογραφή από το συμμετέχοντα με τη μόνη διαφορά ότι στο μεν πρώτο «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ

ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed», η στάμπα της ψηφιακής υπογραφής επιλέχθηκε από το λογισμικό της ψηφιακής υπογραφής να τοποθετηθεί στην 1^η σελίδα από το σύνολο των 9 σελίδων του, ενώ στο δε δεύτερο «espd-RESPONSE-v2 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)_signed» (ΤΕΥΔ), επιλέχθηκε να τοποθετηθεί από το λογισμικό στην 11^η σελίδα από τις 11 σελίδες του. Αλήθεια αν ίσχυαν οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας σύμφωνα με τα παραπάνω. α) ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟΝ η αναθέτουσα να έκρινε έγκυρο το «espd-response-v2 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)_signed» (ΤΕΥΔ) και μη έγκυρο το «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed»? β) αν είχε προσκομισθεί κατά το πρώτο στάδιο σε έντυπη μορφή και το «espd-RESPONSE-v2 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)_signed» (ΤΕΥΔ), τυχόν παρόμοιος ισχυρισμός της αναθέτουσας ότι είναι υπογεγραμμένη μόνο η τελευταία σελίδα και όχι οι πρώτες 10 (σελίδα 1-10 του ΤΕΥΔ) θα ευσταθούσε; ΑΣΦΑΛΩΣ ΚΑΙ ΟΧΙ. Γιατί λοιπόν να ευσταθεί ότι είναι υπογεγραμμένη μόνο η 1^η σελίδα (δηλαδή η 1^η Υπεύθυνη Δήλωση) στο «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed» και όχι και οι υπόλοιπες σελίδες 2-8 του αρχείου; Είναι ολοφάνερο ότι η μη απαραίτητη προσκόμιση σε έντυπη μορφή του «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed» μιας και είναι ψηφιακώς υπογεγραμμένο αρχείο PDF ΚΑΘΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΚΑΙ ΕΝΙΑΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ 9 ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ δημιούργησε σύγχυση στην Επιτροπή Αξιολόγησης και την οδήγησε σε λάθος συμπεράσματα για την εγκυρότητά του. Το αρχείο όμως είναι έγκυρο και ενιαίο έγγραφο 9 σελίδων και υπογράφετε ψηφιακά και δεσμεύει τον υπογράφοντα όπως ακριβώς είναι έγκυρο και ενιαίο έγγραφο 11 σελίδων και το ΤΕΥΔ του πρώτου σταδίου. ΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΔΥΝΑΤΟ ΝΑ ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΥΠΟΓΡΑΦΗ Ο ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΕΛΙΔΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ «espd-response-v2 (ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ)_signed» (ΤΕΥΔ) ΚΑΙ ΝΑ ΜΗΝ ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed»? Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΕΙΝΑΙ ΟΤΙ ΔΕΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΙΝΑΙ ΨΗΦΙΑΚΩΣ ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ ΕΝΙΑΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ 9 ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΟΥ ΚΑΙ ΑΡΑ ΕΓΚΥΡΟ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΚΑΙ ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ. Η ΜΟΝΑΔΙΚΗ διαφορά έγκειται στην τοποθέτηση της στάμπας που στο μεν ΤΕΥΔ είναι στην τελευταία σελίδα στο δε «ΥΔ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥ_signed» είναι στην πρώτη. Συγκεκριμένα η επιτροπή διαγωνισμού εισηγούμενη τον αποκλεισμό της εταιρείας μας ισχυρίζεται επί λέξει: «Κατόπιν του ελέγχου των δικαιολογητικών και σύμφωνα με το άρθρο 103 του Ν.4412/2016, προέκυψε ότι από τις έξι υπεύθυνες δηλώσεις που κατατέθηκαν στο σύστημα (σε ένα αρχείο .pdf) οι πέντε είναι ανυπόγραφες ενώ μόνο η πρώτη σελίδα (πρώτη υπεύθυνη δήλωση) είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη». Επίσης και στα δικαιολογητικά που κατατέθηκαν στην υπηρεσία σε έντυπη μορφή οι συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις είναι ανυπόγραφες. Ο παρόν ισχυρισμός της επιτροπής διαγωνισμού εμπεριέχει αντιφάσεις και λάθη και μόνο από την ανάγνωση του καταλαβαίνει κανείς ότι η επιτροπή βρίσκεται σε σύγχυση αλλά και σε άγνοια και οδηγήθηκε στον άδικο αποκλεισμό της εταιρείας μας εξ αυτών μόνο των λόγων. Η ίδια ομολογεί πως οι υπεύθυνες δηλώσεις κατατέθηκαν σε ένα αρχείο pdf, το οποίο όπως αναλύθηκε πιο πάνω δύναται να φέρει το σήμα της ψηφιακής υπογραφής σε μία σελίδα του αρχείου. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι είναι υπογεγραμμένη μόνο η πρώτη σελίδα όπως εσφαλμένα ισχυρίζεται η επιτροπή. Αντίθετα είναι ψηφιακώς υπογεγραμμένο ολόκληρο το αρχείο και συνεπώς η εταιρεία μας δεσμεύεται για το σύνολο των εγγράφων που το απαρτίζουν. Επιπλέον ο ισχυρισμός ότι και στα δικαιολογητικά που κατατέθηκαν στην υπηρεσία σε έντυπη μορφή οι συγκεκριμένες υπεύθυνες δηλώσεις είναι ανυπόγραφες, είναι αβάσιμος καθόσον τόσο σύμφωνα με την διακήρυξη όσο και βάσει του νόμου ν.4250/2014. Παραθέτω αυτούσιο το τμήμα της διακήρυξης που αποδεικνύει τα όσα διατείνομαι: «α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης. β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού

αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή. γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) του παρόντος άρθρου, αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές. Το παρόν εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή τυχόν ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' ν.4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014». Συνεπώς οι υπεύθυνες δηλώσεις δεν ανήκουν σε αυτά τα έγγραφα που ήτο υποχρεωτικό να κατατεθούν εντύπως και για τον λόγο αυτό δεν θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη από την επιτροπή διαγωνισμού ως εκ του περισσού προσκομιζόμενα. Επειδή η απόφαση περί αποκλεισμού της εταιρείας μας σφάλλει και ως προς την ουσία και ως προς τον τύπο καθόσον, 1ον Εσφαλμένα αναφέρει πως μια από τις έξι Υ.Δ είναι υπογεγραμμένη παρότι ομολογεί πως πρόκειται για ένα ενιαίο αρχείο pdf. 2. Ισχυρίζεται ότι ανυπόγραφα επίσης τα καταθέσαμε και σε έντυπη μορφή και το αναφέρει ως λόγο αποκλεισμού ενώ τέτοια υποχρέωση δεν πηγάζει ούτε από τον νόμο ούτε από την διακήρυξη. Πρόκειται συνεπώς για αποκλεισμό παράνομο καταφανώς και με

αιτιολογία τουλάχιστον πλημμελή από την διοίκηση. Από τα πιο πάνω αναφερόμενα συμπερασματικά αναφέρουμε τα κάτωθι: Η εταιρεία μας αναδείχθηκε στον παρόντα διαγωνισμό προσωρινή ανάδοχος και κατά την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης αποκλείστηκε για λόγο που δεν συνάδει με την λογική».

12. Επειδή, με τις εν θέματι απόψεις επί της προσφυγής η αναθέτουσα αρχή υποστηρίζει, ότι «Οι υποβληθείσες από την εταιρεία ... Υπεύθυνες Δηλώσεις ήταν έξι (06) διαφορετικές, με διαφορετικό περιεχόμενο η κάθε μία από αυτές και οι οποίες έπρεπε να είναι υπογεγραμμένες ξεχωριστά, έτσι ώστε να ισχύουν τα αναγραφόμενα τους. Αν ο Οικονομικός φορέας ήθελε, να τις ενώσει σε ένα ενιαίο αρχείο θα έπρεπε να υπογράψει κάθε μία δήλωση ψηφιακά και μετά να ενώσει τα pdf. αρχεία (merge file). Αντιθέτως το αρχείο (pdf.) που κατέθεσε είχε σκαναρισμένες έξι (06) σελίδες Υπεύθυνων Δηλώσεων εκ των οποίων η πρώτη μόνο φέρει ψηφιακή υπογραφή και άρα είναι η μόνη που ισχύει ενώ οι άλλες είναι ανυπόγραφες και άρα δεν ισχύουν. Η Επιτροπή Διαγωνισμού για το λόγο αυτό δεν έκανε δεκτές τις πέντε (05) ανυπόγραφες Υπεύθυνες Δηλώσεις και προέβη στην ακύρωση της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...». Οι ισχυρισμοί του Προσφεύγοντα θα ευσταθούσαν μόνο αν είχε υποβάλλει μία (01) Υπεύθυνη Δήλωση με έξι διαφορετικές παραγράφους, στην κάθε μία από τις οποίες θα αναγραφόταν το κείμενο της κάθε μιας υποβληθείσας Υπεύθυνης Δήλωσης. Επιπλέον η άποψη του Προσφεύγοντα ότι “αν ίσχυαν οι ισχυρισμοί της Αναθέτουσας θα έπρεπε να μη γίνει αποδεκτό ούτε το προσκομιζόμενο έντυπο ΕΕΕΣ (ESPD) το οποίο έχει ψηφιακή υπογραφή σε μία σελίδα του”, δεν ευσταθεί καθώς το ΕΕΕΣ (ESPD) αποτελεί ένα (01) ενιαίο έγγραφο το οποίο και υπογράφεται στο σύνολό του σε μία μόνο σελίδα. Μετά τα παραπάνω, άποψη της Υπηρεσίας είναι ότι, η υπό εξέταση Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα «...» θα πρέπει να απορριφθεί γιατί δεν ισχύουν οι αναφερόμενοι σε αυτήν ισχυρισμοί.».

13. Επειδή, κατά τα παγίως κριθέντα, ο τρόπος σύνταξης των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών διέπεται από την αρχή της τυπικότητας, η οποία αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τηρήσεως

Αριθμός Απόφασης: 1454/2020

των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣτΕ 127/2015, 1971/2013, 194/2011, 804/2010, 3084/2008, 1895/2007, 3769/2003, ΕΑ 860, 689/2011, 1008/2009, 817/2008). Όπως επίσης προαναφέρθηκε, σκοπός της ενιαίας εφαρμογής των όρων της διακήρυξης και της τήρησης των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, είναι η διαμόρφωση ενός ασφαλούς δικαιοκτικού πλαισίου, εντός του οποίου θα διεξαχθεί ο διαγωνισμός και η αποφυγή αδικαιολόγητων αιφνιδιασμών των εν δυνάμει υποψηφίων, οι οποίοι σε κάθε στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας θα εκκινούν από μία κοινή αφετηρία, θα γνωρίζουν εκ των προτέρων ασφαλώς και με ακρίβεια τις προβλεπόμενες διαδικασίες και θα έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας. Περαιτέρω, οι αρχές της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης στους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν στις αναθέτουσες αρχές να διατυπώνουν τους όρους διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης στην προκήρυξη του διαγωνισμού με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία, κατά τρόπο ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζομένους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των όρων αυτών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο, αφετέρου, να καθιστούν δυνατό τον αποτελεσματικό έλεγχο του αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα τιθέμενα κριτήρια (Ε.Σ Κλ.Ε 157/2017, Τμ. VI 2452/2012, 1643/2014, 6869/2015, 261/2017, βλ. και ΔΕΚ απόφαση της 18.10.2001, C-19/2000, SIAC Construcion Ltd, σκέψεις 41 έως 44, απόφαση της 29.4.2004, C-496/1999 Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta, σκέψη 111, απόφαση της 10.5.2012, C-368/10, Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών σκ. 109 επ.). Αντίθετα, ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (ΕΑ ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η

ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται σε βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970, Αρμ. 1970, σελ. 1111, Εφ.Θεσ. 501/87, ΕΔημ.Εργ. 1990/1, σελ. 84). Επιπλέον, σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των όρων συμμετοχής που διέπουν τη διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει μόνον τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά, συνεπώς, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού για δικαιολογητικά μη απαιτούμενα από τη διακήρυξη.

14. Επειδή, στο άρθρο 25 («Νομική ισχύς των ηλεκτρονικών υπογραφών») του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ, ορίζεται ότι: «1. Δεν απορρίπτονται η νομική ισχύς και το παραδεκτό της ηλεκτρονικής υπογραφής ως αποδεικτικού στοιχείου σε νομικές διαδικασίες μόνο λόγω του γεγονότος ότι είναι σε ηλεκτρονική μορφή ή ότι δεν πληροί όλες τις απαιτήσεις για τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές. 2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή. 3. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή βασιζόμενη σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα άλλα κράτη μέλη». Περαιτέρω, στο άρθρο 26 («Απαιτήσεις για τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές») του ως άνω Κανονισμού, ορίζεται ότι: «Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του Αριθμός απόφασης: 1029/2018 11 έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε

επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων». Στο άρθρο 27 («Ηλεκτρονικές υπογραφές σε δημόσιες υπηρεσίες») του εν λόγω Κανονισμού ορίζεται ότι: «1 [...] 2. Εάν ένα κράτος μέλος απαιτεί προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό για τη χρήση μιας επιγραμμικής υπηρεσίας που προσφέρεται από φορέα του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό του, το εν λόγω κράτος μέλος αναγνωρίζει τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που βασίζονται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό και τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές τουλάχιστον με τους μορφότυπους ή με τις μεθόδους που καθορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5». Συνεπώς, με τον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 καθορίζονται οι απαιτήσεις ασφάλειας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και το πλαίσιο εποπτείας των παρόχων τους. Κατά τα οριζόμενα στον ως άνω Κανονισμό, η ψηφιακή υπογραφή εκδίδεται από εγκεκριμένους παρόχους υπηρεσιών πιστοποίησης, οι οποίοι με τη χορήγησή της εγγυώνται για τα στοιχεία του κατόχου της και επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής. Με τη χρήση της προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σκοπός είναι να επιτυγχάνεται η ταυτοποίηση του υπογράφοντος, δηλαδή η σύνδεση της ηλεκτρονικής συναλλαγής με το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει, η εγγύηση της γνησιότητας των ψηφιακών δεδομένων και η δέσμευση του υπογράφοντος ως προς την ηλεκτρονική συναλλαγή, δηλαδή ο υπογράφων να μη μπορεί να αρνηθεί την συμβολή του στην εν λόγω συναλλαγή. Επιπλέον, η απρόσκοπτη λειτουργία του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. βασίζεται στη δυνατότητα επαλήθευσης του ακριβούς χρόνου παροχής των υπηρεσιών του συστήματος προς το χρήστη αυτού, όπως με την εξακρίβωση του χρόνου υποβολής της προσφοράς κάθε συμμετέχοντος οικονομικού φορέα στο σύστημα, στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 της ΥΑ με αριθμό 56902/215/02.06.2017, τα Φ.Ε.Κ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από τον Ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων.[...].

15. Επειδή, στο άρθρο 8 («Επικοινωνία και διακίνηση εγγράφων») της Υπουργικής Απόφασης 56902/215/02.06.2017 (ΦΕΚ 1924 Β΄/2 Ιουνίου 2017), με θέμα: «Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ», προβλέπεται ότι: «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με: • την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία». • την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Προκηρυγμένου Διαγωνισμού» του εκάστοτε διαγωνισμού την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς», ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπό)φακέλους: - «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» - «Οικονομική Προσφορά» - «Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου». 2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής, κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Συστήματος [...] 3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας». Περαιτέρω, στο άρθρο 9 («Χρονοσήμανση») ορίζεται ότι: «Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β΄401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η

παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα ή στη ΓΓΕΠΚ η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω». Τέλος στο άρθρο 15 («Υποβολή Προσφορών – Αιτήσεων Συμμετοχής»), ορίζεται ότι: «1. Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών και Αιτήσεων Συμμετοχής. 1.1. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή τους σε διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης μέσω του Συστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρούσης [...] Ο χρήστης- οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω: 1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής. 1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή/αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον ν. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Αριθμός απόφασης: 1029/2018 14 Σφραγίδα της Χάγης (Apostille). 1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και

δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων.[...] 1.2.2.2 Από το Σύστημα εκδίδεται ηλεκτρονική απόδειξη υποβολής προσφοράς, η οποία αποστέλλεται στον οικονομικό φορέα με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου [...].

16. Επειδή, ως προς την ουσιαστική βασιμότητα του εν θέματι λόγου, κρίνονται τα κάτωθι. Από την επισκόπηση του φακέλου προκύπτει, ότι η προσφεύγουσα υπέβαλε έξι διακριτές υπεύθυνες δηλώσεις σε ένα ενιαίο αρχείο pdf. Οι διατάξεις του προπαρατιθέμενου κανονιστικού πλαισίου (άρθρο 8 παρ. 3 και άρθρο 15 περ. 1.2.1 της Υπουργικής Απόφασης 56902/215/02.06.2017, καθώς και άρθρο 3 παρ. 3.3 έως 3.5 της διακήρυξης αναλογικά εφαρμοζόμενων ως προς τα δικαιολογητικά κατακύρωσης), αναφέρονται σε ψηφιακή υπογραφή «δικαιολογητικού», «στοιχείου» και «αρχείου». Δεδομένου, δε, ότι είναι τεχνικά εφικτό ένα αρχείο pdf. να αποτελείται από περισσότερα διακριτά έγγραφα (όπως εν προκειμένω περισσότερες υπεύθυνες δηλώσεις), πρέπει να θεωρηθεί, ότι η θέση ψηφιακής υπογραφής σε ένα ηλεκτρονικό αρχείο pdf., αφορά το σύνολο των περιλαμβανόμενων στο αρχείο pdf. συντεταγμένων, από τον ψηφιακώς υπογράφοντα, εγγράφων. Διαφορετική ερμηνευτική εκδοχή και δη εν προκειμένω, που πρόκειται για υπεύθυνες δηλώσεις, θα είχε ως αυτόθροη συνέπεια ο υπευθύνως δηλών, παρά το ότι έχει ο ίδιος θέσει την ψηφιακή του υπογραφή σε ένα συνολικό αρχείο, να μην δεσμεύεται από αυτήν, ως προς το σύνολο των στοιχείων, που δηλώνει υπευθύνως και συνακόλουθα να μπορεί να αποφύγει τις συνέπειες ψευδούς δήλωσης. Εξάλλου, ο ισχυρισμός της αναθέτουσας αρχής, ότι *«Αν ο Οικονομικός φορέας ήθελε, να τις ενώσει σε ένα ενιαίο αρχείο θα έπρεπε να υπογράψει κάθε μία δήλωση ψηφιακά και μετά να ενώσει τα pdf. αρχεία (merge file)»* είναι απορριπτέος, διότι είναι τεχνικά αδύνατο να συγχωνεύσει κανείς ψηφιακά υπογεγραμμένα αρχεία, καθώς όταν ο χρήστης τροποποιεί καθ' οιονδήποτε τρόπο ήδη ψηφιακά υπογεγραμμένο

αρχείο, το λογισμικό αφαιρεί την ψηφιακή υπογραφή και το νέο αρχείο πρέπει να υπογραφεί ψηφιακά εκ νέου. Άρα στην υπό κρίση περίπτωση, εφόσον η ψηφιακή του υπογραφή της προσφεύγουσας έχει τεθεί στο «συνολικό αρχείο», του οποίου περιεχόμενο είναι όλες οι υπεύθυνες δηλώσεις, παρέπεται με σαφήνεια ότι καταλαμβάνει το σύνολο του περιεχομένου του αρχείου, και άρα είναι άμοιρο νομικής επιρροής το ότι δεν έχει υποβάλει μία «ενιαία» υπεύθυνη δήλωση με πολλές παραγράφους, καθώς αυτό το γεγονός δεν αναιρεί το ότι η ψηφιακή υπογραφή αφορά το σύνολο του αρχείου, το οποίο, συνεπώς, είναι νομίμως υπογεγραμμένο και τον δεσμεύει για το σύνολο των δηλούμενων στο έγγραφο αυτό. Συνεπώς ο συγκεκριμένος λόγος προσφυγής γίνεται δεκτός ως βάσιμος.

17. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή.

18. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, το κατατεθέν παράβολο πρέπει να επιστραφεί, σύμφωνα με το άρθρο 363 παρ. 5 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 5 παρ. 5 του Π.Δ. 39/2017.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθμόν 1085/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής, Πρακτικό 38^ο/08.09.2020 της «...» κατά το μέρος που απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας.

Ορίζει την επιστροφή του παραβόλου με κωδικό «...» ποσού 2.822,58 Ευρώ, που κατέθεσε η προσφεύγουσα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 30 Οκτωβρίου 2020 και εκδόθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2020 στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧΑΗΛ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ